

Mirko Stipković u solo dionici na saksofonu i Miloš Tasovac za dirigentskim pultom, 1983.
Privatna zbirka Rino Tasovac

RAZVOJ PLESNE GLAZBE U VELOJ LUCI

Cvito Markov
Srednja škola Vela Luka
Ulica 5, br. 9
HR 20270 Vela Luka
apterigota@gmail.com

Primljeno: 22.7.2020.

UDK 78.07

Sažetak: U Veloj Luci je 1980-ih i 1990-ih djelovao glazbeni sastav jedinstvene orkestralne forme pod nazivom Big band Vela Luka. Njegovan je netipični i moderni glazbeni izričaj za ovdašnja poimanja te predstavljao rijetkost na glazbeno-amaterskoj sceni u cijelokupnoj ondašnjoj državi. Godine 2020. javlja se inicijativa za ponovnim okupljanjem i pokretanjem rada ovog sastava i poticaj na istraživanje njegove povijesti sa svrhom osvještavanja ljudi o vrijednosti ovog (zaboravljenog) segmenta zavičajne kulturne baštine. Čvrsti temelji iz prošlosti mogu poslužiti kao plodna podloga za razvoj sličnih ideja i projekata u skorijoj budućnosti. U radu su kronološki iznesene činjenice o okolnostima nastanka Big banda u postojećem društvenom kontekstu, o istaknutim pojedincima, njegovim karakteristikama i zanimljivostima te o najznačajnijim postignućima i uspjesima.

Ključne riječi: Big band Vela Luka, plesna glazba, Narodna glazba Vela Luka, Miloš Tasovac, udruga VAGA

Neraskidiva povezanost Velolučana s glazbom

Unatoč siromaštvu i drugim životnim nedaćama, Velolučani su oduvijek bili svjesni važnosti kulturne sfere društva za opstanak i razvoj zajednice. Suživot s kulturom uvelike je utjecao na postupno formiranje duhovno zrele i osviještene životne zajednice u maloj provincijskoj sredini. Posebno je neobično, i u neku ruku intrigantno, to što je mala otočna sredina u kojoj su prevladavali jedva opismenjeni težaci i ribari, imala toliko široke kulturne, duhovne i kreativne vidike već na prijelazu 19. na 20. stoljeće.

Ljudi su i onda bili svjesni činjenice koliko je glazba moćan medij za izražavanje misli i emocija. Klicu razvoja glazbene kulture u mjestu većina vidi u nastanku „Narodne glazbe Vela Luka“ i pjevačkog crkvenog zbora, koji i dandanas aktivno djeluju.

Među različitim kulturnim izričajima, glazba je oduvijek imala posebno značenje. Ljudi su i onda bili svjesni činjenice koliko je glazba moćan i uvjerljiv medij za izražavanje i prenošenje misli, a naročito emocija. Klicu razvoja glazbene kulture u mjestu većina vidi u nastanku „Narodne glazbe Vela Luka“ i pjevačkog crkvenog zbora. Za formiranje oba navedena društva zaslužni su strani glazbeni stručnjaci, koji su imali značajnu potporu ondašnjih vlasti. Nije naodmet istaknuti i činjenicu da navedena dva društva i dandanas (nakon više od sto dvadeset godina) aktivno djeluju. Kasnije će se formirati Pjevačko-tamburaško društvo „Hum“, koje je, među ostalim svojim sekcijama, imalo i mješoviti pjevački zbor te tamburaški orkestar. Nažalost, sve sekcije ovog društva su krajem 20. stoljeća prestale s djelovanjem. Jednim od prepoznatljivijih kulturnih „proizvoda“ Vele Luke svakako se može

smatrati tradicionalno klapsko pjevanje. Teško je precizno datirati početke takvog glazbenog izričaja u mjestu, ali činjenica je da su klape, kao manje skupine glazbenika, postale široko prepoznatljive i popularne 1970-ih. Najveće uspjehe ostvarile su klape „Hum“, „Vela Luka“, „Ošjak“, „Greben“ i „Lanterna“, koje mnogi i danas smatraju velikim autoritetima na području tradicionalnog klapskog pjevanja.

Sukladno snažnom razvoju ugostiteljskih djelatnosti i sve većoj dostupnosti raznih audio-tehnoloških medija, u Veloj Luci postupno raste popularnost manjih glazbenih sastava („vokalno-instrumentalni sastavi“ ili jednostavnije „bandovi“). Za rad ovakvih sastava potrebna su, između ostalog, i električna pomagala (električne gitare, bass-gitare, klavijature, orgulje, mikrofoni, pojačala, zvučnici i sl.), a glazba koju izvode uglavnom je zabavnog, popularnog, plesnog (šlageri, sentiši, polke, valceri, festivalske pjesme i sl.) i rock karaktera. Navedeni glazbeni stilovi poželjni su za nastupe na hotelskim terasama, u noćnim barovima, na društvenim plesovima, svadbama, proslavama raznih obljetnica... Najistaknutiji pojedinac iz područja popularne glazbe, koji je ponikao iz Vele Luke, jest svakako Oliver Dragojević. Međutim, postoji još pojedinaca iz tog glazbenog područja koji su postigli zapažene rezultate te su na taj način svoje rodno mjesto učinili glazbenom oazom u regiji. Radi se o Jasni Zlokić, Meri Šeparović, Eliju Žuveli, Janesu Vlašiću, Vinku Barčotu, Zdravku Tabainu, Domenici Žuvela...

Ono što od samih početaka kralji glazbeno-kulturnu scenu u Veloj Luci jesu amaterizam, strast i bezgranična ljubav prema glazbi, umjetnosti, društvu, a na neki način i prema rodnom zavičaju. Sudionici velolučkih glazbenih priča oduvijek su bili tzv. „obični ljudi“, amateri i entuzijasti. Aktivno bavljenje glazbom praćeno je vječitim traganjima za novim glazbenim izričajima i stilovima, koji se često vezuju uz suvremene životne trendove. Budući da 1960-ih moderna audio-tehnologija postaje sve dostupnija, velolučki glazbeni amateri sve lakše dolaze do saznanja o najnovijim trendovima u svjetskoj glazbi. U to se vrijeme svojim radom posebno ističe sastav „VIS Amfore“, koji je kontinuirano djelovao od 1960-ih do 1990-ih. U ovom je sastavu svoja prva pjevačka iskustva stekla

i Jasna Dragojević (udana Zlokić). Osim „Amfora“, u Veloj Luci su djelovali i „Palme“, „Galeb“, „Krezit“ itd. Ovi nekoć iznimno aktivni sastavi svojim radom su uvelike doprinijeli izgradnji cjelokupne lokalne glazbene scene. Zahvaljujući sve bogatijem društvenom životu u mjestu, kao i naglom procвату ugostiteljskih djelatnosti, manji glazbeni sastavi su postali iznimno traženi. Neki od njih su ostvarivali i do tristo nastupa godišnje.

Većina velolučkih glazbenih amatera koji su djelovali u manjim zabavnim sastavima, ujedno su bili i članovi velikog puhačkog orkestra „Narodne glazbe Vela Luka“, gdje su zapravo i napravili svoje prve glazbene korake. Koncertni repertoar navedenog orkestra bio je baziran uglavnom na ozbiljnoj glazbi stranih (talijanskih, austrijskih, njemačkih, ruskih...) i domaćih skladatelja, a sastojao se od izvadaka iz opera i opereta, klasičnih valcera, simfonija, koračnica i sl. Mlađi članovi ovog orkestra s vremenom su počeli pokazivati tendencije za odmicanjem od klasičnih glazbenih formi te za okušavanjem u modernijim stilovima privlačnim mlađoj publici. Ovakav iskorak zasigurno je bio povezan i s iskustvom kojeg su velolučki glazbenici stekli svirajući u ranije navođenim manjim zabavnim sastavima.

Europska glazbena scena 1970-ih bila je pod bitnim utjecajem raznih zapadnjačkih stilova (swing, jazz, soul, blues, broadway...), pa su se i na ovim prostorima glazbeni trendovi počeli mijenjati i drukčije koncipirati. Zaokret velolučke glazbene scene u takvom smjeru zahtijevao je u prvom redu dovoljan broj motiviranih i sposobnih pojedinaca,

1980-ih u Veloj Luci započinje nova glazbena epoha. Formira se i s radom započinje veliki plesni orkestar, poznatiji pod nazivom Big band Vela Luka. Jedan od pojedinaca koji su tome najviše doprinijeli bio je dirigent i pedagog Miloš Tasovac.

ali i stručnog voditelja. Prvi od navedenih uvjeta nije bilo teško ispuniti. Drugi se također ispunio, i to svesrdnim angažmanom, u široj regiji cijenjenog glazbenog stručnjaka, Velolučanina Miloša Tasovca.

Kao suma svega opisanog, 1980-ih u Veloj Luci započinje nova glazbena epoha, koja će po mnogočemu biti drugačija od dotadašnjih. Ona će kontinuirano „živjeti“ dvadesetak godina te će velolučkoj glazbenoj sceni podariti neočekivano velike i značajne uspjehe. Formira se i s radom započinje veliki plesni orkestar, poznatiji pod nazivom *Big band Vela Luka*.

Miloš Tasovac Čaranin (Vela Luka 1922.–2018.)

Jedan od pojedinaca koji su najviše doprinijeli razvoju big banda u Veloj Luci zasigurno je bio glazbeni teoretičar, dirigent, skladatelj, aranžer i pedagog Miloš Tasovac.

Rođen je u težačkoj velolučkoj obitelji Tasovac Čaranin, a bavljenje glazbom započinje u velolučkoj sokolskoj glazbi. Prvi profesionalni angažman dobiva tijekom Drugog svjetskog rata u glazbi Prvog proleterskog korpusa. Njegov iznimni talent i radna disciplina osigurali su mu niz angažmana u vojnim orkestrima Jugoslavije. Tako je od završetka rata pa do 1962. godine bio član orkestara iz Aranđelovca, Niša, Kragujevca, Beograda, Leskovca, Cetinja, Kumanova, Rijeke, Strumice i Prištine. Godine 1962. dolazi raditi u Šibenik, gdje ubrzo postaje „referent za muzičku službu“ tamošnjeg vojnog područja i započinje s novim pristupom u orkestriranju. U repertoar vojnog orkestra uvodi i skladbe žanra lake glazbe revijskog tipa. Bio je to prvi slučaj na ovim prostorima da se instrumentalna baza vojnog orkestra nadopunila „netipičnim“ dionicama (električni instrumenti, razne udaraljke, vokalni solisti i sl.). Godine 1968. zapošljava se na Splitskoj mornaričkoj akademiji, kao „instruktor na glazbenoj naobrazbi“, a nakon umirovljenja posvećuje se oplemenjivanju glazbene kulture u rodnom mjestu. U svojoj Veloj Luci, Tasovac povremeno dirigira velikim puhačkim orkestrom narodne glazbe, ali najistaknutiju ulogu ima u radu s velikim plesnim orkestrom (*Big band Vela Luka*).

Osim kao voditelj orkestara, dirigent i glazbeni pedagog, Tasovac je velike uspjehe ostvario i u

Miloš Tasovac na obljetničkom koncertu Narodne glazbe Vela Luka 1993.

skladanju, a naročito u sastavljanju glazbenih aranžmana. Neke od njegovih skladbi su: Srpska igra, Plesna fantazija, Proljetna balada, Pjesma bez riječi, koračnice Otočanka i Naša flota... Njegov stil sastavljanja glazbenih aranžmana prepoznatljiv je po izrazito bogatim i složenim zvučnim slikama s jedinstvenim harmonijama i solističkim dionicama. Aranžmani koje je sastavljao bili su namijenjeni velikim puhačkim orkestrima, plesnim orkestrima i klapama. Obrađivao je svjetski poznate kompozicije (My way, Love story, Speak softly love, Begin the begin, Ave verum corpus...) i, što je posebno zanimljivo, narodne napjeve i serenade (Ako si pošla spat, Moj brodiću, Ponoć, Kale, Barba Jere...), kojima je na sebi svojstven način „udahnuo novi život“. Za potrebe nastupa s poznatim pjevačima, Tasovac je obrađivao i pjesme suvremenih skladatelja pop-žanra (Zdenko Runjić, Joško Banov...).

Sudionici velolučke glazbene scene iz „Miloševe ere“, pamte ga kao izrazito strogog i pedantnog vođu. Ponekad bi znao biti i preveliki perfekcionist.

Prove su bile učestale, dugotrajne i veoma pomno isplanirane. Orkestralne izvedbe bi brusio do najsitnijih detalja i nije priznavao nikakve odmake od zadane aranžerske forme. Stega, odgovornost i disciplina, koje je Tasovac stekao tijekom djelovanja u vojnim orkestrima, nisu mogle proći nezapaženo. Ponekad je znalo biti i negodovanja na račun njegovog pristupa radu, no svi koji su radili pod Tasovcem u konačnici su postali svjesni kvalitete i značaja njegovog djela.

Začeci Big banda Vela Luka i ključni čimbenici za djelovanje i razvoj

„Big band“, kao orkestralna forma, prvi put se javlja u Americi početkom 20. stoljeća. Za ovaj glazbeni izričaj mnogi tvrde da je nastao kao plod opiranja mlađih (istaknuto talentiranih i kvalitetnih) glazbenika konvencionalnim orkestralnim formacijama. Bilo je to traganje za drukčijim izričajima koji su široj publici prihvatljiviji, a opet sadržavali potrebnu kvalitetu i profesionalnu

„Big band“ se prvi put javlja u Americi početkom 20. stoljeća kao plod opiranja mladih glazbenika prema konvencionalnim orkestralnim formacijama. 1950-ih širi se Europom. Uz klasične instrumentalne dionice, u orkestrima se pojavljuju i klavijature, orgulje, električna i bass gitara te razne udaraljke, ali i vokalne dionice.

dosljednost. Iako je naziv *big band* postao najrašireniji među javnosti, za istu orkestralnu formaciju još se koriste nazivi *veliki plesni orkestar*, *revijski orkestar* i *Millerovski sastav*. Potonji je nastao u čast američkom glazbeniku Glenu Milleru, za kojeg se smatra da je postigao najveće uspjehe u ovom glazbenom izričaju. Negdje 1950-ih ovaj glazbeni stil se širi Europom i tijekom narednih četrdesetak godina ostvaruje najveću popularnost.

Big bandove u pravilu sačinjava petnaest do dvadeset članova. Od klasičnih instrumentalnih dionica, tu se pojavljuju sakofoni, trube i tromboni. Navedene dionice obogaćene su instrumentima koji se uglavnom vezuju uz glazbu pop-žanrova, a radi se o klavijaturama, orguljama, električnoj gitari, bass-gitari i raznim udaraljkama. Nerijetko aranžmani za big bandove uključuju i vokalne solističke dionice te još neke instrumente, ovisno o volji aranžera (violina, flauta, klarinet...). Premda ovakvi glazbeni sastavi nemaju strogo definirane stilske odrednice, ipak se uglavnom vezuju uz američke glazbene pravce koji su u početku smatrani „pučkom glazbom“, a danas se proučavaju s akademskog gledišta. Među ostalima, tu se pojavljuju jazz, swing, blues, dixieland, bossa nova, broadway... Od ostalih bitnih obilježja big bandova, potrebno je istaknuti i to da instrumentalne solističke dionice nisu u prvom planu i rijetko se kad pojavljuju u aranžmanima. Štoviše, suština koncertnih izvedbi

proizlazi iz djelovanja cjelokupnog orkestra, pri čemu sve njegove dionice u jednakoj mjeri dolaze do izražaja i zajednički upotpunjaju orkestralnu sliku. Iz posljednjeg se dade zaključiti kako naročito značajnu ulogu u funkcioniranju big bandova ima aranžer.

Trendovi u europskoj glazbi utjecali su i na glazbeni život u Veloj Luci. U to je vrijeme lokalna glazbena scena bila na veoma ozbiljnoj razini s velikim brojem aktivnih glazbenih amatera. Njihova motiviranost i dobre tehničke predispozicije, zajedno sa stručnim vodstvom Miloša Tasovca, rezultirali su nastankom glazbenog sastava jedinstvene orkestralne forme. Orkestar je dobio jednostavan i jednoznačan naziv *Big band Vela Luka*.

S radom se započelo tijekom 1980. Repertoar se sastojao od poznatih kompozicija (evergreena) renomiranih svjetskih autora (George Gershwin, Cole Porter, Richard Rodgers, Louis Armstrong, Duke Ellington, Glenn Miller...), ali i od tradicionalnih domaćih pjesama koje bi Tasovac maestralno prilagodio. Istaknuto obilježje ovog orkeстра bili su upravo Tasovčevi aranžmani koji su bili složeni i tehnički veoma zahtjevni, ali njihova zvučnost i „mozaičnost“ nikoga nije ostavljala ravnodušnim.

Razvoju big banda u Veloj Luci doprinio je i Friedrich Billi. Živio je u Beču i profesionalno se bavio sviranjem harmonike, violine i tenor-saksofona. Preko supruge Marije Dragojević-Repan povezao se s Velom Lukom i novonastalom orkestru ustupio na korištenje mnoštvo tiskanih glazbenih aranžmana sastavljenih upravo za big band formaciju. Ovi aranžmani su, pored Tasovčevih, postali redoviti dio repertoara.

Prvi javni nastup *Big band Vela Luka* je imao 2. veljače 1982. godine na društvenom plesu Narodne glazbe Vela Luka. Poslije toga su redovito nastupali na koncertima Narodne glazbe i na raznim drugim lokalnim događanjima. Pored redovitih ljetnih koncerata u Veloj Luci, nastupalo se i na otočkim smotrama, svake godine u drugom mjestu. Povremeno bi se organizirala gostovanja po susjednim mjestima (Lastovo, Komiža, Hvar, Trogir, Opuzen...). *Big band Vela Luka*, kao novina na lokalnoj (i regionalnoj) glazbenoj sceni, polučio je iznenađujuće veliki interes kod publike. Tijekom gostovanja na otočkim smotrama, članovi puhačkih orkestara iz drugih mesta su s izraženom sumnjom

Jedan od prvih nastupa luškog Big banda, travanj 1982.

Big band prati Jasnu Zlokic u Lisinskom, 1984.

i nevjericom gledali na ovaj novi vid glazbenog izričaja. Iz godine u godinu, *Big band Vela Luka* je poprimao sve uvaženiju reputaciju te će postati svojevrsna atrakcija na cijelom otoku.

Razvoju ovog glazbenog formata doprinijela je „Narodna glazba Vela Luka“, društvo iz kojeg je ponikla većina članova Big banda. Uprava društva (naročito predsjednik Ante Dragojević-Beže) uvijek im je pružala bezrezervnu podršku. Lokalni politički i privredni subjekti su redovito i bez zadrške rješavali materijalne izdatke orkestra. Naročito je bitno istaknuti potporu nekih profesionalnih glazbenika, članova orkestara u većim gradskim središtim. U *Big bandu Vela Luka* povremeno su svirali: Ante Marinović-Rado, Benedikt Žuvela-Pera, Ivo Gugić-Črnac (trombonisti); Josip Prizmić-Ćirkو (fagotist); Čedo Miojević-Babun (klarinjetist); Ivo Oreb-Hegel (oboist) Ivan Žuvela-Šantre i Marijan Domić (trubači).

Mnogi smatraju da je najznačajnija godina za Big band Vela Luka, ali i za cijelu velolučku glazbenu scenu, bila 1984. U Zagrebu je održana priredba Vela Luka u Lisinskom. Sljedeće 1985. održana je i priredba Velolučani u Beogradu.

Najplodnije razdoblje i najznačajnija postignuća

Prvi istaknutiji nastup Big banda bio je u sklopu obljetničkog koncerta „Narodne glazbe Vela Luka“ 1983., u dvorištu Osnovne škole. Najzapaženiju ulogu na koncertu imali su solisti Mirko Stipković (alt-saksofonist), Marijan Domić (jedan od najpoznatijih jazz-trubača u hrvatskoj povijesti) i Mirjana Donadini (sopranistica iz splitskog HNK-a).

Mnogi smatraju da je najznačajnija godina za *Big band Vela Luka*, ali i za cijelu velolučku glazbenu scenu, bila 1984. U travnju te godine,

u zagrebačkoj „Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog“, održana je glazbena priredba pod nazivom *Vela Luka u Lisinskom*. U to je vrijeme „Lisinski“ ugošćavao uglavnom profesionalne i renomirane izvođače pa je i to govorilo o dosezima velolučkih (amaterskih) glazbenika. Nastup Big banda, kao jednog od izvođača, zasigurno je bio najveće iznenađenje. Teško je bilo uopće zamisliti da amaterski glazbenici iz jedne male sredine mogu formirati takav orkestar i upriličiti toliko kvalitetnu koncertnu izvedbu. Vodstvo „Lisinskog“, na čelu s muzikologom Brankom Molanom, izrazilo je oduševljenje s nastupom. U tim je trenucima nastala dugo prepričavana izjava Mirka Stipkovića: „Mogli smo mi to i boje, samo što ni bilo potriba“. Kasnije su članovi Big banda znali govoriti kako oni nedostatak koncertne dvorane u Veloj Luci rješavaju tako da idu nastupati u „Lisinskog“.

Velolučki glazbenici sljedeće godine (svibanj 1985.) odlaze na gostovanje u Beograd. Priredba je nazvana *Velolučani u Beogradu*, a održala se u dvorani „Doma sindikata“. Ova je priredba programski bila slična zagrebačkoj. Interes beogradske publike je bio toliko velik da su se iste večeri izvele dvije priredbe (u šest i u devet sati). I ovog su puta Velolučani oduševili prisutnu publiku, a ni kritičari nisu štedjeli na pohvalama.

Od značajnih nastupa u narednom periodu mogu se izdvajati gostovanja na „Vinkovačkim jesenima“ 1988. te u revijalnom dijelu programa prvog izdanja festivala „Melodije hrvatskog juga“, u Opuzenu 1993. Svakako je potrebno istaknuti i obljetnički koncert Narodne glazbe 1993. Gdjegod da je nastupao, *Big band Vela Luka* je nailazio na pozitivan prijem, kako kod publike tako i kod struke. Zanimljivost, šarm i neobičnost ovog orkestra proizlazila je iz više faktora. Prije svega, radilo se o tehnički iznimno kvalitetnom orkestru koji je bio sposoban odraditi cjelovečernje koncerne s prilično zahtjevnim programom. 1980-ih orkestri ovakve formacije bili su rijetkost na području ondašnje države i djelovali su isključivo u sklopu televizijskih kuća (Zagreb, Ljubljana, Beograd, Skopje...) i vojnih orkestara, a u njima su pretežno svirali profesionalni glazbenici. Potrebno je napomenuti i da su značajniji gostujući nastupi *Big banda Vela Luka* redovito bili praćeni „karavanom“ autobusa s luškom publikom što je danas teško zamisliti. Odanost luške publike

Nastup u HTV-ovoj emisiji „Obiteljski zabavnik”, 1994.
Solist Mirko Stipković.

Nastup u HTV-ovoj emisiji „Placa, pjaca, trg”, u Korčuli 2000.

davala im je dodatni poticaj za rad, a većinu nastupa završavali su izvedbom svojevrsne himne „Sjećanje na Velu Luku”, izražavajući bezrezervnu ljubav prema rodnom mjestu.

Djelovanje Big banda u devedesetima

Društvene promjene i ratne okolnosti 1990-ih utjecale su na sve sfere društvenog života, a velike štete pretrpjela je i kulturna (naročito amaterska) djelatnost. Nakon uspješno održanog nastupa povodom stote obljetnice postojanja Narodne glazbe Vela Luka 1993., započinju prve ozbiljnije poteškoće u radu. U to vrijeme dolazi do raskida suradnje s Tasovcem. Ovakav je scenarij bio posljedica osobnih sukoba, neslaganja i razmimoilaženja u poimanjima suštine glazbenog amaterizma. Ulogu voditelja preuzet će istaknuti član orkestra Mirko Stipković-Beg.

Zanimanje za ovaj glazbeni izričaj počinje opadati na prijelazu stoljeća pa se nakon televizijskog nastupa u Korčuli 2000. prestaje s kontinuiranim djelovanjem. No, 2020. udruga Vaga je ponovno aktivirala Big band.

U proljeće 1994. gostuju na snimanju HTV-ove emisije „Obiteljski zabavnik“, urednika Zvonka Varošaneca. U toj su se emisiji predstavljale uspješne obitelji u određenim djelatnostima, a jedna od njih je bila „poljoprivredna obitelj“ Žuvela-Doro. Za ovu je priliku Big band pripremio tri kompozicije, a orkestrom je ravnao Stipica Kalogjera s kojim se bila uspostavila suradnja tijekom njegovih ljetovanja u Veloj Luci. Tom prigodom Big band je s Kalogjerom priredio i jedan samostalni koncert u maloj koncertnoj dvorani „Vatroslava Lisinskog“.

U proljeće 2000. Big band Vela Luka po treći put nastupa u „Lisinskom“ (velika dvorana). Priredbu je organizirala Hrvatska turistička zajednica u svrhu promidžbe Vele Luke i otoka Korčule. U ljeto iste godine, ponovno se pojavljuju na televiziji, u emisiji „Placa, pjaca, trg“. Orkestar je odsvirao dvije kompozicije, a izvedba se izravno prenosila s korčulanskih stuba na ulazu u stari grad.

Početkom 21. stoljeća aktivnosti Big banda su osjetno krenule silaznom putanjom. Pojedini članovi orkestra su se odselili iz Vele Luke, drugi su se pak posvetili poslovnim i obiteljskim obvezama, treći su „zašli u godine“. I zanimanje za ovaj glazbeni izričaj počinje opadati pa se nakon televizijskog nastupa u Korčuli prestaje s kontinuiranim djelovanjem. Poslije će se povremeno okupljati radi popune programa na koncertima Narodne glazbe Vela Luka, i to pod vodstvom kapelnika Marka Prižmića.

Oživljavanje Big banda i planovi za budućnost

Drugo desetljeće 21. stoljeća može se, po mnogim obilježjima, smatrati pogubnim razdobljem za kulturni amaterizam. Dominaciju nad širokim

Nova generacija Big banda na nastupu 8.3.2020.

društvenim sferama naglo preuzimaju masovni mediji, društvene mreže i razni oblici virtualne komunikacije. U takvom ozračju, istraživačka radoznalost i kreativno stvaranje uvelike biva potisnuto. Društvene strukture se sve više razjedinjuju, a amaterska djelatnost postaje „prepuštena sodbini“.

Opiranje takvoj stihiji i drukčiji glas izrazila je grupa mladih Velolučana na čelu s Damicom Vlašićem Patrunom, akademskim glazbenim pedagogom, na samom početku 2020. osnivajući udrugu VAGA (Velolučka amaterska glazbena asocijacija) i ponovno okupljajući *Big banda Vela Luka*. Na „pokusnom nastupu“, 8. ožujka 2020., sudjelovali su: Kuzma Šeparović-Musa, Marko Mikulandra, Filip Mirošević-Delija (saksofoni); Cvito Markov, Jelena Prižmić-Struce, Val Leut Dragojević-Papić, Luka Šeparović-Koža (trube); Marko Tabain-Kole, Roko Franulović-Manjak (tromboni); Damir Vlašić-Patrun (klavijature); Nikola Šeparović-Dole (električna gitara); Ante Petković-Borčić (bass-gitara); Dominik Bošnjak, Robert Gugić-Kotarac (udaraljke); Duško Miojević-Babun (vokalni solist).

Bogata povijest *Big banda Vela Luka*, mladim velolučkim glazbenicima predstavlja polazišnu točku u stvaranju vlastitog prostora za izražavanje svojih ideja i emocija. Nitko ne može sa sigurnošću predvidjeti kako će se ova priča dalje razvijati, a što

će još iznjedriti „ova vala“ možemo samo zamišljati. No dokle god postoje snovi, mašta, dobra volja te snažna iskra kreativnog duha i zajedništva, s pravom se možemo nadati novim iskoracima.

Izvori i literatura

Kazivači: Ante Dragojević-Koža – Vela Luka (1935.), Mirko Stipković-Beg – Vela Luka (1938.), Vinko Šeparović-Koža – Vela Luka (1950.), Janes Vlašić-Bojaković – Vela Luka (1952.), Želimir Maričić-Kiže – Vela Luka (1949.), Tonko Maričić-Cain – Vela Luka (1946.), Vinko Barčot-Čangarija – Vela Luka (1958.) i Kuzma Prižmić – Vela Luka (1960.)

Miloš Tasovac. URL: http://arhinet.arhiv.hr/details.aspx?itemId=3_28286

Big band. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Big_band

Tasovac, Miloš. „Koncertna djelatnost i suvremeni smjer u Narodnoj glazbi Vela Luka u vremenu 1980.–1993. godine“. *Luško libro* 10, Vela Luka 2003., str. 70–75.

Cetinić-Paron, Ivo. „Vela Luka u „Lisinskom““. *Lanterna* 3. Vela Luka 2019., str. 122–128.